

FEHÉRSZÉKESFEHÉRVÁRI NAPILAP

Előfizetési árak

Helyben:		Vidéken:	
1 óra	1 K.	1 óra	1-50 K.
1 évre	3 K.	1 évre	4-50 K.
1 évre	6 K.	1 évre	9 K.
1 évre	12 K.	1 évre	18 K.

Megjelenik minden hétköznap este 8 órakor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Szent István-tér 1.

TELEFON 200.

Egyes szám: 4 fillér.

Hirdetés díjszabás szerint.

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató: Baranyay Lajos.

Március 15.

Lelkendezve, földőbbanó szívvel vártunk téged minden évben március tizenötödike.

Ugy képzeltük, mintha kapu lennél a tél és a tavasz között, magasra emelt diadalkapú pici zöld lombokkal, apró fehér hóvirágokkal, édes illatú ibolyácskák, kíváncsi mandulavirágokkal fölékesítve. Mögötted a dermesztő tél, fehér havával, csillogó jégcsapjaival, zuzmától görnyedő fáival s kárörvendést károgó varjuival — itt pedig a barkás fák, a sárga kikerics, kíváncsi mandulavirágok, duzzadó, pattanó bimbók, fön a napsugártól hevülő levegőben szálló, csi-csergő dalos pacsírták.

Ugy gondoltuk, mintha a kapu mögött a zsarnokság ülne jégbe dermedt vasvesszéjével, megfojtva a vergődő, életért kapaszkodó szabadságot, mintha békák csörögnének, csontos kezében mintha korbács csattogna a hátakon és sötét tömlőc tátogatná a fekete torkát. Itt pedig pirosarcu ifjuság, éneklő, daloló, önfeléd boldog ifjuság, pirosfehér zöld zászlókat lobogtatva harsogná Talpra magyar... Rabok legyünk vagy szabadok: ez a kérdés, válasszátok! S mintha a 12 ifju zengő éneke nyomában egy embertereng hullámsá indulna meg, hömpölyögve, zúgva, harsogva:

A magyarok lstenére esküszünk,

Esküszünk, hogy rabok tovább nem leszünk!

Igy képzeltük, így gondoltuk minden esztendőben.

Az idén még lázasabban dobban fel a szívünk, tágranyított szemekkel, tikkadt ajkakkal, epedve, sóhajtvá, kiált, eseng feléd a lelkiünk Március tizenötödike!

Nem 365 nap után új élet kezdő esztendő újra fordulását, nem egy maroknyi nemzet életre, szabadságra kelését szomjuhozza a forgó lázban gyótródó lelkiünk. A nemzetek, világrészek százmillió nepei tördelik kétségbeesve kezüket és vergődve kiáltanak

a szabadság tavaszát. A tél fehér hava nemzetek megáldult vérével szennyes, a határok fekete hantján fehér ember csontok tarkállanak. Soha károgó hollók, éhes farkasok, üvöltő hiénák nem lakmároztak még ember hullákon dúsalkodásban, mint ebben a két esztendőben, könnyáradat nem dagasztotta még soha annyira folyamokká a szem patakját mint ebben a dermesztő itélet időben. Nemzetek fájdalma nem kiáltott még oly kegyetlen kinnal a magasságok felé, mint a mi szabadságunkért folytatott titáni küzdelemben. Kétségek közt hányódik a lelkiünk, sirás fojtogatja a torkunkat, iszonyodunk már a vértől, a tenger fájdalomtól, az ágyudörgés eget-földet rázó tombolásától. Szép tavasz! bájos Március tizenötödike.

Légy a szabadság diadalkapuja. Győzd le a zsarnokság telét s tárd fel a virágos a tavasz napfényben fürdő, márdárdallal zengő, háromszínű lobogókkal ékes gyönyörűség tavasz új korszakát.

Nemzetek szabadságainak Március tizenötödike. várnak téged!

Bilkei Ferenc.

Háboru.

A Verdunért

való gigászi küzdelem még tart. A világtörténelemnek ez a páratlan, még ebben a háboruban is példa nélkül álló ütközete, hallatlan veszteségeket rótt a franciákra. akik hozzávető számítás szerint már eddig is száz-ezernél többet vesztek, ugyszintén fontos hadianyagot, nem is szólva arról, hogy magának a várnak egyes nevezetesebb helyei a németek kezére jutottak.

Verdun környéke rettenetesen szenvedett a német ágyutűztől, szemtanuk szerint a német pergőtűz a szó szoros értelmében megsemmisítette Verdun egész környékét. A föld mindenütt fel van szántva, a fák kiszakítva, a házak üszökké égve. Magának Verdun városnak minden lakossága a polgármesterrel együtt az utolsó szál emberg elhagyta az ostromlott várost. A verduni ostrom a végsőig fe-

szíti meg a francia főváros lakosságának hangulatát.

A besszarábiál

harevonalon és a Dnyeszter mellett az oroszok előretöréseit utasítottuk vissza. Egyébként nincs nevezetesebb esemény.

Az olasz

tűzértség fokozott tevékenysége az egész Isonzo arcvonalra kiterjedt. Délután az ellenség egy támadását utasítottuk vissza Selz-nél.

Az olasz háboruspárt a verduni eseményekkel kapcsolatban azt követeli, hogy az olaszok, oroszok és angolok valamennyi harctéren egyazon időben offenzívát kezdjenek, hogy a franciák súlyos helyzetén ezáltal könnyítsenek.

Leányok a háboru után.

Hozzászólás a Záróbeszédhez.

(Vége.)

De ha ténynek vesszük is azt, amit Szigma állít s amit e százalékok — szerző szerint — csak valószínűleg mondanak, hogy t. i. a férfi átlag mélyebben gondolkodó, itélő-képességben, szellemi aktivitásban erősebb, akkor sem következik belőle a nők alacsonyabb munkaképessége. Hiszen az említett négy egyetem százaléki kézzelfoghatóan mutatják, hogy a női léleknek olyan tulajdonságai vannak, melyek áthidalni képesek az értelem említett fokozati különbségeit. S (német) egyetemre a nők ugyanolyan feltételek mellett jutottak, mint a férfiak, tehát megkorozások nélkül.

Ha mindehhez még azt is megfogadjuk, amit — szkiné oly kitűnő cikkében megjegyze, hogy t. i. a nő kötött marsrutával alig 4-5 évtized alatt érte el mai szellemi fejlettségét, a legszebb reményeink lehetnek a jövőre nézve. A férfi intelligenciája, dacára annak, hogy évtizedek óta minden akadály nélkül fejlődhetett, támogatva minden támogató körülménytel, mégis csak áthidalható különbségeket mutat az alig valamelyes történelmi multtal bíró, guzsbakötötten fejlődő női intelligenciával szemben. Mert alig tettünk valamit leányaink önbizalmának, kritikai képességének, felelősségérzetének, emberi méltóságának, öntudatának fejlesztésére. A „nőesség” plasztikus köpönyege alá bujva nem számoltunk az élet keménysegeivel s ma panaszkodhatunk azon, hogy épen e gyáva-ság, a fővöbenezés bátoratlansága a saját erejébe, tudásába és iparkodásába s munkájának sikerébe helyezendő bizalom hiánya egyik

főbetegsége a magyar középosztály leányainak. De hogyan legyen bátor az ételle szemben az, kit kényeztető neveléssel megóvtak, minden erőfeszítéstől? Hogyan bízzék a saját erejében, tudásában, amikor azt folyton lekicsinylik, lebecsülik? Hogyan bízzék önmagában s munkájának sikerében, mikor leányvöltőt már születésétől fogva csak teherként hallja emlegetni? Lehet e ily embernek és ha igen, milyen önzertes öntudata? Es nem csoda mégis, hogy mindezek ellenére a női szellem oly óriási fejlődött? Hol állanak ma nemességben, jóságban, erkölcsben, ha a férfiak női szorgalommal s a nők a férfiak szabadságával munkálhattak volna intellektuális haladásukat a kultúra első nyomai óta?

Alig hinném, hogy a fiú- és leánygimn.-ban érettségizők százalékos eltérése az osztályozás szigorúságának egyenlőtlensége volna a szülő oka. Ez egyenlőtlenség felderítése nem áll módunkban sem nekem, sem Szigmanak. S így hajlandóbb vagyok feltételezni itt is az egyetemek esetét. Azt azonban tudom, hogy sok középfoku leányiskolában nagyon is hamar tudásra adják a leányokat, hogy nem tanulásra való. S a szülőknem épeu semmi beleszólása sem lehet a tanár osztályozásába.

Ami ezenfelül van — a Záróbeszédben az első kérdésünket illetően, az — szerintem — kevéssé függvény össze ezzel, nem reflektálók reá, bár magában véve érdemes volna a nézetek tisztázása céljából.

Második problémánk: a nők főiskolai képzésének szociális hatása. Szigma azt mondja, hogy a nők főiskolai képzésének szabadsága s az összes ezzel összefüggő pályák megnyitása azért vált nek „súlyossá” a család és a köz szempontjából, mert ez tizezer, százezer nőt elvonna a családtól, még pedig jobban, mint az általa említett ipar-kereskedelmi pozíciók.

Hogy miért „jobban”, azzal Szigma adós maradt. De nézzük ez „elvonás”-t közelebbről. Mindenekelőtt leszögezem azt, hogy csak akkor volna jogosult a nők kiképzésének e kemény ellenzése a család szempontjából, ha a férjhezmenést talán kínálnák s a nők övakodnának azt elfogadni. Mindaddig tehát, amíg ez nemcsak, hogy nincs így, hanem, hogy még nagy akarással sem sikerül minden nőnek férjhezmenni: a családtól való elvonás érve súlytalan. Az tény, hogy a nő szellemi gazdaságával nő változatossága is, mert lelki vonalom nélkül nem hajlandó életfársul szegődni. De hiszen ez csak erkölcsi

erénye. Ha pedig talál magához valóit, az állása épen nem akadályozza meg abban, hogy oda-hajtsa nyakát a férfi igjába. "Hí-szen, naturam expellas furca..." Sehoh sem látom azt a logikumot, amely az "elvonás"-t megértetné velem. A nő kenyérkeresete sok és sokféle kényserkörülmény eredménye. S a hogy nem jut eszünkbe megtiltani a férjkező-nőnek, szakácsnőnek stb., hogy e pályát válassza, ép oly kevés indokolt az intellektuális pályák el-zárása a nők elől.

Az hozhatná fel valaki, hogy az elvonás ott van, ha a nő foly-tatja kenyérkeresetét férjhez me-nése után is, mert két urnak nem lehet egyszerre szolgálni. Az tény, hogy nem felel meg mindkettőnek, úgy ahogy megfelelné, ha csak az egyiket vállalná. De ne felejt-sük el, hogy a férfiak se mind-egyike, mint egész ember fölti be kötelességét, s nem is épen mindig családi kötelességei miatt. S a tanult nő buzgalma és lelkes-sége — igaz fizikumának rová-sára — a kétféle szakadás sok hiányát tudja pótolni és sokkal jobban, mint az alacsonyabb in-telligenciájú nőmunkás.

"Elfoglalja a férfiak helyét, akik családot alapítanak?" Hát a nő-nek nincsenek ugyanolyan "jogai" ahhoz, mint a férfiak, hogy meg-éljen és hogy tehetőségét érvénye-sítse? Az a férjkező-nő, cukrásznő stb. nem foglalja el a férfiak he-lyét? Aztán meg jól tudjuk, hogy gyakran a nőnek épen a kenyér-keresete teszi lehetővé férjhezme-netelét, mert a diploma kaucióké-pes és állása különben is hoz-mányként szerepel. Ha pedig a férfi nem akar hozományt, akkor az állásban levő nő állása révén ugyanannyi oly társának könnyít-te meg a férjhezmenetelét, akik

nem voltak képesek önálló kenyér-keresetre szert tenni. Az pedig a köznek csak hasznára van, ha le-hetőleg minden egyén hasznos életet tud élni.

De tegyük fel egy pillanatra, hogy valóban lesz százezer magas képzettségű nő, aki "elferelődik" természetesen, mondjuk ideális hiva-tásától. "Ne félünk reá gondolni, hogy mi lesz akkor." Az lesz, hogy megkönnyítik más százezer, diplo-ma nélküli nőnek a férjhezmenést. És még akkor is lesznek pártban maradtak, még ha minden férfi megházasodik is, hiszen százezer-ről sokkal többel nagyobb a nők, mint a férfiak száma. S alig hiszem, hogy az a jövőben máskép lenne. De máskép lesz, úgy, amint Beöthy Zsolt mondja — szökyne szép cik-kében.

Mondanivalóim rövidszabott sorát nem tudom befejezni anélkül, hogy egy pár elem tolokodó kér-dést föl ne tegyek. Hogyan van az kedves Szigma, hogy mi foly-ton a nőnek prédikáljuk, hogy élethivatása a férjhezmenés, de a férfiak soha, hogy kötelessége a családalapítás, holott a férjhezme-nés nem is a nőn, hanem a férfin mulik? Miért csak leányainkat ne-veljük folyton arra, hogy jó anyák, jó feleségek legyenek, de fiainkat soha, hogy jó apák és jó férjek legyenek? Holott szegény leá-nyainkra ugysis tulon-túl áll a "na-turam expellas..." S vajjon e neveléssel nem ébresztenek-e ben-nük a nevelők oly reményeket, a melyek teljesítése épen nem áll módjukban? Es nyugodt lehet-e itt a pedagogiai lelkiismeret? Mert ha a férfit figyelmeztetnek annyira családalapítási köteleztségeire, mint a nőt, érteném, hiszen a vá-lasztás joga nála van, nem a nő-nél. De így nem értem.

Livia.

Dr. Prohászka Ottokár hadiárvaház.

A dr. Prohászka Ottokár hadiárvaház mozgalom országos központja má ültést tart Buda-pestben, amelyre mi is elküldtük az eddigi gyűjtésünkről szóló jelentést. A gyűjtés eredményét március 13-ig összegeztük, a mely a polgármesteri hivatal 4236 korona gyűjtésével eddig

81748-88 koronát

tesz ki. A központnak küldött részletes jelentésben fel van tüntetve, hogy az összeg mely pénztintézeteknél van elhelyezve gyümölcsöztetés végett. Ezen összegbe nincsen beleszámítva a kamat, amely pedig már szintén tekintélyes számra emel-kedett. A kamatot ugyanis a pénztintézetek akkor fogják ki-mutatni, ha a gyűjtés befeje-zésével a teljes eredményt az országos mozgalomnak rendelkezésére bocsájtjuk.

A nemes célra való gyűjtést természetesen nem zárjuk le, hanem a megkezdett lelkesé-déssel tovább folytatjuk, mert még mindig sok és tekintélyes összegeket várunk a hadiárva-házra. Sokan ugyanis attól tet-ték függővé nagyobb adomá-nyozásukat, ha a hadiárvaházat Székesfehérvárott építik. Azt hisszük, rövid idő alatt ebben határozott választ fogunk kap-ni. Több izraelita polgártársunk pedig attól tette függővé, ha a leendő hadiárvaházba más-

vallásukat, nevezetesen izraeli-tákat is felvesznek. Erre is fog-nak kimondott választ adni, de már előre is mondhatjuk, hogy az árvák felvételénél a vallás nem lesz akadály. Minden hadiárvá-nak nyitva lesz a kapu a létesiten-dő emberbaráti szeretetházban.

Ma a következő adományok érkeztek:

Dr. Szűts Andor elhalálozása alkalmából koszorúmegváltás címén gróf Cziráky Antal 20 K, a Kajtor-Dinnyési Leccapoló Társulat 20 K-t küldött.

Hindenburgok akciója.

Itt említjük meg Hindenburg ezredének nemes mozgalmát a hadiárvak érdekében, amelyet már részletesen ismertettünk. Az ezred ugyanis ugy a harc-téren, mint itthon levélapok, levelezőlapok, képeslapok el-adásával nagyarányú gyűjtést rendez a hadiárvakért. A gyűjtésnek eddig már 25.000 K az eredménye. Csallner Gusztáv főhadnagy a székesfehérvári mozgalom vezetője már szét-osztotta a kereskedésekben az elárusítandó dolgokat, s azt hisszük, hogy a közönség sze-rető jóakarattal karolja fel ezt a mozgalmat, s Hindenburg lapokat fog használni. Külön-ben Horváthné és Rónainé Kossuth-utcai papirkereskedése vett át nagy mennyiséget, ha-sználóképpen a Rotter dohány-tözsde. Vitéz Hindenburgék nemes mozgalma még több-ször visszatérünk.

TÁRCA.

A vezeklés.

— Az Ur szerelmére kérlek, üss édes soror! mondta. A vessző nagyot sühogott, a mint azonban a testhez ért, Erzsébet soror hir-telen visszatartotta s így alig oko-zott ütése fájdalomt.

— Erősebben üss, — kérte Margit asszony. Ahogy csak bírsz!

— Nem tudok erősebben, re-begte Erzsébet soror, nyomban rá azonban elpirult szgyébenben. Margit asszony reá emelte gyer-meteg tekintetű szelid kék szemét, amely tele volt szemrehányással a miért apácatársa nem mondott igazat.

— Édes soror! szólalt meg ismét Margit asszony s a mint Erzsébet ismét szemébe nézett nem tudott ellentálni az ésségnek, a mely a király leányának igézzettel teli tekintetéből vissza-tükrözött.

— A következő pillanatban sivitva suhant meg a vessző. Er-zsébet soror egész erejével suj-tott le rá s csapásata egész testében megrázkódott a lábainál térdelő királyleány.

— Az Ur Jézus szerelmére kérlek üss, tovább, hangzott föl ismét Margit asszony könyörgése.

Erzsébet soror nem tudott ellen-állni s tovább verte. Látván azon-ban, mint remeg fájdalomban a törékeny királyi szűz, kitört a kebléből a zokogás s végezetül a földre borult s úgy kérte Margit asszonyt, hogy mentse föl a keserves feladat alól. A király leánya talpra állt s szeretettel haj-lott apácatársa fölé, hogy föle-melje.

— Miért sírsz? kérdezte tőle vállára téve kezét. Avagy a mi Urunk Jézus kinszenvedése miatt zokogtál már olyan keservesen?

— Erzsébet soror! szívén találta a kérdés s még keservesebb zo-kogásra gerjedt. Margit asszony rögtön megbánta, hogy akaratta-nul bár, de fájdalmat okozott tár-sának. Magához vonta a zokogó

Erzsébet sorort s tiszta szívből fa-kadó vigasztaló szavak ellenálha-tatlan erejével csakhamar meg-nyugtatta.

— Ne sírj, édes soror, mondta végezetül. Emberek vagyunk s gyarlók mindnyájan.

Ezzel karjába füzte kezét s lassan a dornitóriumba — tért vele.

*

A budai hegyek lankáin megin-dult a szüret s a jámbor vincel-térek közül csaknem mindennap akadt valaki, a ki szünlégt meg-arakott szőlőkösorával a szent szigeten termelt s bekapogtatott a Boldogasszony kolostorába, hogy szent Domonkos mindenféle tisz-telt leányainak ajánlja föl termése javát.

Az ajándékhözök között egya-ránt volt férfi, asszony, gyermek, fiu és leány s egy sem akart ad-dig eltávozni, amíg Margit asz-sonyot nem látta. Minthogy a kapus soror kedvükért nem akarta Margit asszonyt dolgaiban megzavarni, csak a templomban láthatták, ennek hajójában várva

rá, amidőn a délelőtti officiumra a hajónak a szentély mellett levő sarkában nyíló ajtón át apácatár-saival a keresztfolyósóról — bevo-nult.

— De mikor én neki is hoz-tam ajándékot, hangoztatta a ja-vakorán rég tul levő viharverte képi mesterember s letevén kosa-rát, a kendőbe csavart holmit, a melyet tetejébe rakott, óvatosan kivette, de semmi áron sem akarta a kapus sorornak megmutatni. Ez pedig az öreg állhatatos vi-selkedése miatt is, egyre kíván-csibb lett.

— Amit neki ajándékozol, mondta, az úgy is közös mind-nyájunké. S gondolván, hogy va-lami ritkán termő gyümölcs, hozza tette:

— Mindnyájan eszünk belőle. — Azt nem lehet megenni, mondta a vincellér ravaszul mo-solyogva s a soror látván, hogy nem bír vele, a kapu őrzésében segítségére levő társát Margit asszonyért küldte, hogy a vasab-lakhoz hívja.

— Mit kívánsz jó ember? kér-

SÖVEGJARTÓ vászonáruhaza, Barátok épülete.

Nagy választék

fehér és színes barchetok karton, schiffon és damastból. Kü-lönböző vasznak, törölközők, abrosz, lepedők és zsebkendők-ből. Ágy- és asztalterítők, szőnyeg- és matracszövetekből.

OLCSÓ

szabott árak.

Székesfehérvár közegészsége.

Dr. Bierbauer Viktor tiszti főorvos hivatalos jelentése.

A város közegészségét a lefolyt február hónap valamivel kedvezőbbnek jelezhetjük, bárha e hónap is sokféle, járványra fajúható ragályos betegség adta magát elő, de a létszám kevesebb. Csak a számarhurut lendült fel erősebben, Szerteszórvá az egész városban, 3 halálzást is követelt a csecsemők közül. Ez, valamint a légzőszervek hurutos és lobos bántalmái voltak az uralkodó betegségek.

Született 49. (1000 lakos után 1.35 pro mill.) Ebből törvényes fi 20, nő 21, házasságon kívüli fi 7, nő 1. Ikerpár 2. Halvaszületett 2. Házasságra 15 pár lépett. Elhalt 76. (1000 lakos után 2.06). Ezek közt fi 39, nő 37. Ebből 7 éven alul volt törvényes fi 4, nő 8. Házasságon kívüli fi 3, nő 1. A polgári kórházaknak 13 halottja közül 3 volt idegen. Hősi halált halt székesfehérvári egyén 16, halottjaink közé ezek be vannak számítva. A helybeli katonai kórházakban elhalt 25, ezek nincsenek beszámítva, míg a BM. a halált meg nem állapítja. Ezek szerint a halálozások a születéseket 27-el mulják fölül, de ha a polgári kórházaknak 8 idegen halottját leszámítjuk, úgy a népesség apadása csak 19 lesz.

Nevezetesebb halálok: veleszületett gyengeség 6, számarhurut 3, vörheny 3, hólyagos himlő 1 (faluról beteg hozva a járványkórházba), tüdőlob 5 (közöttük 1 orosz hadifogoly, 1 katona), tüdővész 25 (közöttük 6 orosz hadifogoly,

deze a király leánya, amidőn a vincellér köszöntötte.

— Ezt hoztam neked ni, — felelte az együgyűen. Ha gazdag volnék, bizony arany és ezüst marhákat is raknék lábaidhoz, oly szép dolgot mesélnek rólad a szegények, akiket nap-nap mellett megvendégszél, megajándékozol, megvigasztalsz, én nagyságos király leányom, hercegasszonyom.

— Ne szólítsd úgy, sugta a vincellérnek a kapus soros s ez ijedten kapta félre fejét.

Közben a király leánya a vasablak tágas nyílásokkal áttört rostélyán átvette az egyszerű ember ajándékát s amidőn a kendőt kibontotta, mosolyogva fordult az ajándékhöz:

— Mit csinálnak ezzel? kérdezte. A kendőben sündiszó volt, amelyet a vincellér szőlőjében fogott s maga sem tudta minek, de valami ellenállhatatlan vágytól varakalva a király leányának hozott ajándékba.

Margit asszony kérdésére az együgyű ember zavarodottan hebegett, a következő pillanatban pedig majd elolvadt a boldogságtól. A király leánya, mintha hirtelen eszébe jutott volna valami fölkiáltott:

— Tudom már és köszönöm, kedves atyámfia, hogy gondoltál reám!

Az egyszerű vincellér zavarában nem tudta mihez fogjon vele, amidőn a király leánya kezét kinyújtotta a vasablakon. Csak kis vártatva mert utána nyulni s tús-

2 szerb fogoly, 2 idegen, 9 katona), guta 1, vízkór 4 (3 katona), elmebaj 2 (vidékiek), aggkór 16. Egy katona egyéb természetes halállal mult ki. Hárctéri lövőt seb 1 katona. véletlen halál 1 katona.

Vöröskereszt munkája.

A magyar szt. korona országnak volt vöröskereszt egylet* székesfehérvári választmánya által fenntartott vasúti üdítő állomása jelentése szerint febr. 1-től márc. 1-ig a vasuton érkezett sebesült és beteg 11,952. Itt maradt 1675, tovább ment 10,277. Az itteni kórházakból elment 1635, frissítót kapott 12,343, új kötést 89, gyógyszert 157, egyéb szerelvényt (bot, mankó, stb. 273. 1914. augusztus 3-tól 1916. március 1-ig vasuton érkezett 211,204. Itt maradt 55,367 tovább ment 146,837. Itteni kórházakból elment 44,168. Frissítőt kapott 226,799. Új kötést 3886, gyógyszert 3769. Egyéb szerelvényt (bot, mankó, cipő, sapka, stb.) 1936.

A tüdőbajosokat

gondozó intézet gondoz 140 családot 482 taggal. Gondozásukra 1023 korona 68 fillért költött.

Járványá

fajulható kórok állása a következő volt: Hastífusa maradt febr. 1-re 2 férfi, 1 nő, 1 gyermek, szaporodott 1 nő, összesen 5. Gyógyultak. Kanyaró maradt 5, szaporodott 6, összesen 11. Gyógyult 9, maradt 2. — Vörheny maradt 16, szaporodott 15, köztük 2 katona), összes 31. Gyógyult 16, meghalt 3, maradt 12. — Bárányhimlő volt 7, gyógyult 7. — Számarhurut, maradt 3, szaporodott 34, összesen 37. Gyógyult 6, elhalt 3, maradt 28.

kés bajszát reá tapasztotta s a csókok özönével lepte el a főhéher kicsiny kezét.

Margit asszony a kapott sündiszónak örvendve, boldogságtól sugárzó arccal tért vissza, ment végig a keresztfolyosón s fölfogott palástjában vitté gömbbé zsugorodott eleven ajándékát. — Apáca, társai elcsodálkozva kérdezték: hogy mit akar e csúf állattal, ő pedig a kolostor külső udvarába tért vele s kihíván Agnest, akit a szolgáló leányok közül a bizalmára leginkább méltatott, arra kérte az érte mindenrekész leányt, hogy vigye el valamelyik szigetbéli mesteremberhez a sündiszót s csináltasson böreből flagellumot.

Bármily erősen ostorozták is társai, akiket egymásután fölkiált erre, az imáit megzavaró gondolatok csak nem hagyták el. Az előtte való estén a kapitulumházba zárkózott Benedikta sororral, aki apácátársai között a legerősebb volt. — Ez addig verte, míg bele nem fáradt. S imhol, ma ismét erőt vett rajta az övéi után való vágyakozás. Margit asszony szívében most már megdönthetetlenül vált a meggyőződés, hogy addig nem lesz nyugalma, míg véresre nem verik testét, mint kintázásakor a mi Urunk Jézusét. S ez csak olyan tuskés flagellummal lehetséges, amely a sündiszó böreből készül; a tövises flagellum, amelyet a kolostorban nagy lelki veszedelem idején használnak, csak karcot, anélkül, hogy sebet verne a vezeklő huszába.

— Hólyagos (valódi) himlő volt 1 nő, (kóborlóesernyő reparáló, faluról beteg szállítva a járványkórházba) elhalt 1 nő. — Járványos-agy-gerincgyátrályalob, 1, ápolásban maradt.

Vegyzvizsgáló állomás jelentése.

A városi vegyzvizsgáló állomás jelentése szerint vizsgálatra került 9 tej és 6 ecet. A vízvezeteki víz összetétele változatlanul jó. Ezt mutatják a bakteriologiai vizsgálatok is.

HIREK.

— József-napja. A szeminarium régi szokás szerint kiváló ünnepélyességgel tartja meg ez évben is Szt. Józsefnek, a papnevelőintézet védőszentjének napját. Szombaton az ünnep előtti nap, d. u. 5 órakor ünnepi vecsernye, vasárnap, márc. 19-én d. e. fel 10 órakor sz. beszéd s utána nagymise. Délutánonként 5 órakor az egész nyolcad alatt szentséges litánia lesz.

— Katonai kitüntetések. Nagy-Bánya Horthy István 13. huszárezredbeli ezredes, egy honvédelmagandár parancsnoka, a hadiékítményes Lipót-rend lovagkeresztjét, Kálmán Adolf 17. honvédelmagandárbeli főhadnagy, Boross Zoltán 17. népfelkelő főhadnagy, a legfelsőbb dícsőerő elismerés, Jakab György őrmester 17. népfelkelő gyalogezredben a koronás ezüst érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján kapták.

— Közigazgatási bizottsági ülés a vármegyénél. Fejérvármegye közigazgatási bizottsága kedden délelőtt tartotta havi gyűlését gróf Széchenyi Viktor főispán elnöklété alatt. A pénzügyigazgatóság jelentése szerint a mult hónap 2334549 korona követelése volt a kincstárnak, amelyből 846428 korona folyt be, a hátralékos követelése tehát 1487920 korona. Schaller Flóris királyi tanfelügyelő bejelentette, hogy a kultuszminiszter a községi és felekezeti tanítók részére 400 K, az ovenők részére pedig 300 K, háborus segélyt utalt ki.

Szűcs Jenő alispán jelentése szerint a vármegyében 1441 hadjárva van eddig az árvaszéknél bejelentve. Az alispán tudomására hozta a közigazgatási bizottságnak, hogy a vármegye eddig 7200 hadifoglyot kapott gazdasági munkára. Ezenkívül azonban még 5000 munkásra lenne szükség a termés biztosítására, a kormány azonban csak 300-at akar adni. A közigazgatási bizottság értesítette a minisztert, hogy ha nem hajlandó a szükséges munkáerőt megadni, úgy akkor nem vállal felelősséget a vármegye termésbiztosításáért. Gróf Eszterházy László baleset miatt kimentette magát a gyűlésen való megjelenésről.

Székesfehérvár közigazgatási bizottsága kedden délután tartotta ülését, amelyről lapunk holnapi számában adunk értesítést.

— Szabad tengerit vásárolni. A hivatalos lap egy rendeletet közöl, amely az ország bizonyos megyéinek és városainak megengedi, hogy területükön nemcsak a Haditengerészet r.-t., hanem magán-személyek is vásárolhatnak takarmányozási, hízalási stb. célokra tengerit azzal a feltétellel, hogy a megvásárolt mennyiség felét a Haditengerészet r.-t.-nak előzőkora megvételre felajánlják. A megyék és városok között a Dunántúltól csak Győr, Komárom, Sopron, és Mosonmegye, valamint Győr, Komárom, és Sopron városok vannak fölsorolva. E kedvezményt mindössze 34 megyére és 9 városra terjesztették ki.

— Köszönet a Hadsegélyzőnek. A felszámolt Hadsegélyző Hivatal elnöksége közli az alábbiakat, amelyben az országos vöröskereszt egylet elnöksége köszönetet mond:

Telkintetes Elnökség! Folyó évi január hó 31-én kelt nagybecsű felterjesztésére hivatkozva, midőn az a több csatolt kimutatásból örömmel és nagy elismeréssel győződöttünk meg az 1915 évi július 1-től december 31-ig kifejtett buzgó és jó sikereket eredményező ön-feláldozó munkálkodásról: — kedves köteletségünknek tartjuk, hogy az egyletünk magasztos céljai iránt mindenkor tanusított meleg érdeklődésért ösztintén érzett hála köszönetünket nyilvánítsuk, s a szeretett hazánk védelmezésében szerencsétlenül járt vitéz katonáink, valamint egyáltalán a rettenetes háború által sújtottak szomorú sorát jövőre is a tekintetes Elnökség jóindulatába, szerető gondoskodásába ajánljuk. Kiváló tiszteletünk nyilvánítása mellett Budapest, 1916. évi március hó 10-én. (Olvashatatlan aláírások.)

— A vásárok korlátozása. A magyar gazdaszövetség országos mozgalmat indított a végből, hogy a gazdaközönség kérelmezze a m. kir. miniszteriumtól június, július és augusztus hónapokban az állatvásárok beszüntetését. A vármegyei gazdasági intézőbizottság legutóbb tartott ülésén a maga részéről is hozzájárult e mozgalomhoz.

Szerdán és csütörtökön,
március hó 15 és 16-án:

A hegyek királyra.

Bűntügyi dráma 4 felvonásban.

A főszerepben **Borgia Heorska**.

Érdekes heti szemle közte:

Bolgár király látogatása Bécsben.

Egy bátor vállalkozó, humoros.

Jancsi Öccse, hum. Kruman,

a cseh Nürnberg, term. után.

Rendes helyárak.

Előadások 6 és 9 órakor.

— **A szombati bolgár est.** Szombaton a bolgár vöröskereszt javára rendezendő színházi est fényesen igérkezik. A budapesti bolgár konzul dragománjával együtt szintén megjelenik és a polgármester a városi páholyt ajánlotta fel e célra. A 35. gyalogezred megerősített zenekarral fogja a szövetséges nemzetek himnuszait elmulasztálni. A jegyek már is kelendők és a rendes helyárak mellett Krausz Verona dohánytösdjében kaphatók. Vörösmarty Mihály „Az áldozat” c. szomorú játéka nemes, honfoglaláskori tartalommal szinte beleilleszkedik az est keretébe.

— **Halálozások.** Gál József 64 éves földmives, Öreg utca 43 szám alatti lakos hétfőn délután a malomba ment, ahol hirtelen rosszul lett és néhány szó után eszméletét veszítette. Nem is tért többé magához s tegnap éjjel meghalt. Benne a Felsőváros egyik leggazdagabb polgára hunyt el.

Lévai János nyugalmazott fogházor 79 éves korában meghalt. Temetése kedden d. u. fél 3 órakor volt a Palotai-utca 53 sz. alatti gyászszobából.

— **Uj iparos-tanonciskolai szakfelügyelő.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter a fejérmegyei iparos-tanonciskolák szakfelügyelőjével Pausch Ráfael székesfehérvári iparos-tanonciskolai igazgatót bízta meg.

— **A záróra korlátozása.** Sággy Lajos rendőrfőkapitány most teszi közzé a belügyminiszter rendeletét a nyilvános helyek záróórának korlátozása tárgyában. A rendelet szerint tudvalevőleg a mulatóhelyeket, vendéglőket, kávéházakat, kocszmákat, italmérő vagy elárusító és más hasonló üzleteket (bodega, automata büffet, bar stb.) ha reájuk a hatályban álló jogszabályban még rövidebb záróra nincs megállapítva, nem szabad éjjelután egy óránál tovább nyitva tartani. A rendőrhatalóság az érvényes jogszabályban megállapított záróórát éjjel után 1 órával terjedő időre kivételesen sem hosszabbíthatja meg. Mindezeket a helyiségeket, ha a fennálló jogszabályban későbbi időpont nincs megállapítva, reggel 5 óra előtt rendszerint nem szabad kinyitni. Ez alól a rendelkezés alól a rendőrhatalóság indokolt esetekben a helyi viszonyoknak megfelelő kivételeket engedélyezhet. E rendelkezések nem vonatkoznak a vasuti vendéglőkre, amennyiben nyilvántartásukat az utazó közönség érdekei kívánják. Aki a rendelkezéseket megszegi, kihágást követ el és két hónapig terjedhető elzárással és hatszáz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. Ez a rendelet Székesfehérváron is március hó 16 án lép életbe.

— **Több rézgálic kell.** A földmivélsügyi kormány a szőlők permerezéséhez kat. rézgálicként 10 kg. rézgálicot állapított meg maximumként. A vármegyei gazdasági intézőbizottság ezt az összeget nem találja elégségesnek.

— **A rekvirált tengeri miatt.** A rekvirált tengeri miatt a rendőrbizottság újabb a következőket büntette meg: Palkovics Imre (Alsókirálysor 17.) 150 kor., vagy 8 napot kapott, Jungblut József (Olaj u. 14.) 100 kor., vagy 5 nap. Özv. Dobrovics Józsefné (Major u. 19.) 80 kor., vagy 5 nap. Gál János (Öreg u. 67.) 50 kor., vagy 3 nap. Pintér József (Szedér u. 15.) 50 kor., vagy 3 napot kapott. Fekete Imréné (Salétrom u. 4.) 30 kor. vagy 2 napot kapott.

— **Mennyi gabonát szabad otthon tartani.** Az egész magyar birodalom területén szigorúan tartják az elrejtett gabona és liszt-neműeket. — Időszert tudni, hogy mennyi gabonát lehet otthon tartani, amely mennyiség nem esik elközbzás alá. 1916. március 1-től augusztus 15 ig egy földmives személyre 80 kgr. buza vagy rozs, illetve 62 kgr. 20 dkr. liszt esik. Egyéb munkások (iparos, gyári-munkás, stb.) 57 és fél kg. gabona illetve 48 kgr. 40 dkg. lisztet tarthatnak. Minden más foglalkozásu emberre 40 kg. 42 dkr. liszt jut fejenként.

— **Az Irni olvaani tudók vizsgája** jelentkezők hiányában meddő maradt úgy az adonyi mint a sárbo-gárdi járásban az illetékes főszo-gabirák jeletése szerint. Azkál, hogy a vármegye legdélibb sarká-ból, Vajtáról jelentkezett egy viz-gázó, de már a vizsgát nem tartotta érdemesnek megjelenni.

— **A só megállapított ára.** A kereskedelemügyi miniszter körren-deletben értesítette a pénzügyigaz-gatóságokat, hogy a tiszta iparsó árát 100 q-nál aluli mennyiségben 2:57 K., a tisztátlan 217, 100 m-mázán felül a tiszta 2:20 K., a tisztátlan 1:80 K-nál állapított meg.

— **„Világosság felé”** című hit-veledeimi iratok eddig megjelent szá-mai: 1. Örök remények. 2. Athe-ista-e a modern tudomány? 3. Az ész és az Isten léte. 4. Világrend és Isten. 5. Az élet eredete és az Isten. Kaphatók darabonként 20 fillérért Rónainé és Horvátné Kos-suth utcó papirkereskedésében. A kitűnő tartalmu és izléses külsejű füzetek a Magyar Kultura kiadá-sában jelentek meg, s nagy tudásu és kitűnő tollu íróink szerkesztik őket.

— **Ujtás a női reform-fűzők te-rén;** gyári lerakatot sikerült szerez-nem oly higienikus „Rádium” re-form-fűzőkből, melyek a gyomrot teljesen szabadon hagyják, csak a hasat és csípőt fűzik, kényelmes já-rást és szabad mozgást biztosíta-nak, ülésnél nem hátrányosak. — Vételnél feltétlen csak „Rádium” fűzőt tessék kérni! Egyedüli eláru-sítás egész megyére **Vermes Frigyes-nél.** Blous-tudonságok állandó rak-tára.

— **Köhögés és rekedtség ellen** a legjobbnak bizonyult háziszser a dr. STÖRK-féle komprimált mell-pasztila. Egy doboz ára 50 fillér. Kapható Szűts Róbert „Magyar Ko-rona” gyógyszerárában, Székes-fehérvár, Városházter.

SZINHÁZ.

Színházi hírek. Kis gróf operett-ben Tercsanyi Viki primadonna lép fel, Kis királyban pedig Sziklai Kornél és Gozon Gyula vendégsze-repelnek, akik először a Népopera-ban játszották ezen operettet, amely-ben a társulat tagjai közül a fősze-repekben Albert és Révész lépnek fel.

Heti műsor:

- Márc. 15. Gözon Gyula nagy ka-baré estélye.
- „ 16. Kis gróf. Gözon Gyula a népopera művésze, vendégjátéka.
- „ 17. Kis király. Sziklay Kor-nél és Gözon Gyula ven-dégjátéka.
- „ 18. Áldozat. Bolgár ünnepejl.

Az Apolló színház iroda hirei.

A hegyek királya. Egy rablóve-zér története ez a filmatrakció. Egy híres banditáé, aki előbb szí-veket rabol, meghódítja egy her-cegkisasszony szívét is s a midőn leleplezik, felrobbantja rablóbarlang-ját. A darabot az Apolló színház mutatja be szerdán és csütörtök-ön. Érdeklődésre tarthat számot a hetiszemle sorozat a bolgár király bécsi látogatásával és a többi rem-kek kiegészítő műsor. Előadások 6 és 9 órakor. Rendes helyárak.

Az Uránia színház iroda hirei.

A nővér boszuja. Az Urániában ma és holnap színe kerülő Cow-boy dráma bepillantást nyertünk az amerikai Prairik világába a Nővér boszuja igazi elite előadás keretébe számítható. A kiegészítő műsor Feministák munkában, opozumva-dászat stb. Mindkét napon 2 elő-adás fél 7 és 9 órakor. Rendes helyárak.

Telefon 233. — Tefon 233.

Szerdán és csütörtökön,

március hó 15 és 16-án:
ELITE MŰSOR!

A NŐVÉR BOSZUJA.

A saison legszebb 4 felvonásos drámája.

Pótműsor: 1. A szabólegény álma, humoros. 2. Feministák munkában, humoros. 3. Opo-zum vadászat, term. után.

Rendes helyárak.
2 előadás fél 7 és 9 órakor.

APRÓHIRDETÉSEK.

Luagnak való hamu kapható Szé-chenyi-utca 64. szám alatt.

A Szampay-féle imák és énekek kaphatók Horvátné és Rónainé papirkereskedésében 50 és 60 filléres árban.

Egy mindenes fiu azonnal felvé-tetik Schlamadinger Antal és Fia vaskereskedésében.

Simor utca 11. sz. alatti vendéglő eladó. Bővebbet ugyanott.

Szabás, varrás és mintarajzolás-ban alapos oktatás nyerhető, Ur-ban Margit tanintézetében, Ybl-Miklós-utca 14.

Posztkereskedésem részére ke-ressek fiatal segédet. Rudbányai, Székesfehérvár.

Aki könnyen és sokat akar keresni, az legyen a Fejérmegyei Napló ki-hordója.

LEGUTÁBB
női selyem tagal- és szalmakalap-formák.
Legdivavatosabb virág-, toll és kalapdiszok.
BLOUSEUDONSÁGOK.
Legolcsóbb árban kaphatók
Kováts Antalnál Székesfehérvár, Városházter.